

Katarzyna Janczulewicz

Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Stowarzyszenie „Wielka Liga”

Jak zachęcić do całorocznego czytania? Ogólnopolski konkurs czytelniczy „Wielka Liga Czytelników”

Nowy rok szkolny jest zawsze dużym wyzwaniem dla bibliotek działających w szkołach. Dla wielu uczniów są one pierwszą biblioteką w życiu i nie możemy pozwolić, aby były ostatnią. Początek nowego roku szkolnego sprzyja podejmowaniu kolejnych form aktywizacji czytelników w bibliotekach szkolnych i publicznych.

Stowarzyszenie „Wielka Liga” chce zaprosić wszystkie biblioteki szkolne i publiczne do wspólnej realizacji konkursu czytelniczego „Wielka Liga Czytelników”. W tym roku szkolnym odbędzie się szósta edycja konkursu. Jego wcześniejsze edycje miały charakter miejski i były realizowane w Katowicach. Pilotażowo konkurs odbywał się także w Sanoku, gdzie koordynowała go Miejska Biblioteka Publiczna. Duże zainteresowanie wśród uczniów i nauczycieli sprawiło, że organizatorzy postanowili poszerzyć zasięg „Wielkiej Ligi Czytelników” i zorganizować ogólnopolskie zmagania czytelnicze – już po raz drugi w konkursie będzie mógł uczestniczyć każdy uczeń szkoły podstawowej w Polsce. Inauguracja konkursu zaplanowana jest na okres obchodów Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych. Przedstawiamy ogólne założenia oraz możliwości, które daje udział w „Wielkiej Lidze Czytelników”. Poniżej przygotowaliśmy odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Czym jest „Wielka Liga Czytelników”?

„Wielka Liga Czytelników” to ogólnopolski konkurs czytelniczy skierowany do uczniów szkół podstawowych. Konkurs jest organizowany w dwóch kategoriach klasowych: kl. 1-3 i 4-6. Głównym celem konkursu jest promowanie czytelnictwa oraz rozbudzanie zainteresowań wśród uczestników konkursu.

Na czym polega konkurs?

Uczestnicy konkursu czytają książki zaproponowane przez organizatorów oraz uzupełniają formularze z pytaniami. Testy zawierają pytania dotyczące książki lub jej fragmentu oraz pytania ogólne, związane tematycznie z daną książką, które pozwalają rozwijać umiejętności uczniów w korzystaniu z różnych źródeł informacji czy kojarzenia faktów. Wspierane jest uczenie się języków obcych, gdyż każdy formularz zawiera kilka słówek do uzupełnienia.

Za każdy formularz można otrzymać maksymalnie 50 punktów. Jest on zaliczany wówczas, gdy uczeń uzyska przynajmniej 35 punktów. Za zaliczony formularz uczeń otrzymuje znaczek.

Każdy uczeń, który zdobędzie 10 znaczków może wziąć udział w eliminacjach do turnieju półfinałowego. W każdej kategorii wiekowej do półfinałów może przejść po 6 uczestników (dwie 3-osobowe drużyny). Do turnieju finałowego awansuje po 7 najlepszych drużyn z każdej kategorii wiekowej.

Kto może brać udział w konkursie?

W konkursie „Wielka Liga Czytelników” mogą brać udział wszyscy uczniowie szkół podstawowych. Organizatorzy, chcąc promować wartości rodzinne uważają, że dozwolona – a nawet wskazana – jest wspólna praca dzieci wraz z rodzicami (opiekunami) przy rozwiązywaniu formularzy „Wielkiej Ligi Czytelników”. Szczególnie dotyczy to uczniów klas młodszych. W konkursie rola opiekunów polega na wspieraniu dziecka, pobudzaniu zainteresowań oraz ewentualnym nakierowaniu na tok poszukiwania odpowiedzi. W żadnym wypadku rodzice nie powinni uzupełniać formularzy za dziecko!

Jak przyłączyć swoją placówkę do konkursu?

Do udziału w konkursie „Wielka Liga Czytelników” mogą zgłosić się szkoły podstawowe i biblioteki publiczne z całej Polski. Wśród bibliotek publicznych nie ma ograniczeń w liczbie filii, które mogą realizować konkurs – wszystkie bądź tylko niektóre. Placówki szkolne oraz biblioteczne, które decydują się brać udział w konkursie, zgłaszają (mailem) organizatorom swoich koordynatorów. Wśród placówek szkolnych nie ma wymogu, aby koordynator był szkolnym bibliotekarzem. Równie dobrze „Wielką Ligę Czytelników” może realizować pedagog, polonista czy wychowawca świetlicy.

Jakie są zadania koordynatora?

Koordynator danej placówki bibliotecznej lub szkolnej promuje konkurs wśród swoich uczniów (czytelników). Zachęca do udziału, wydaje formularze, a następnie je sprawdza. Systematycznie wysyła punktację do koordynatora wojewódzkiego.

Skąd wziąć formularze konkursowe?

Każda placówka, która zgłosi się do konkursu, wybiera z listy książek (dostępnej na stronie konkursu) 13 pozycji konkursowych z każdej kategorii klasowej. Następnie, drogą mailową, otrzymuje elektroniczną wersję testów wraz z kluczami odpowiedzi do wybranych przez siebie książek. Niestety nie ma możliwości, aby organizatorzy drukowali formularze dla szkół i bibliotek – to zadanie każda placówka musi wykonać we własnym zakresie.

Jaki jest koszt udziału w „Wielkiej Lidze Czytelników”?

Dla uczestników oraz instytucji dołączających do realizacji konkursu udział w konkursie „Wielka Liga Czytelników” jest **bezpłatny**. Organizatorzy nie pokrywają kosztów podróży na turnieje półfinałowe i finałowy.

Jak przebiega konkurs „Wielka Liga Czytelników”?

Konkurs odbywa się w trzech etapach:

- pierwszy etap – uczniowie zgłaszają się do swoich placówek po formularze i je uzupełniają. Następnie odbywają się szkolne eliminacje. Etap pierwszy trwa od września 2015 roku do stycznia 2016 roku;
- drugi etap – półfinały wojewódzkie, w których biorą udział po dwie trzyosobowe drużyny z każdej placówki w swojej kategorii klasowej. Półfinały odbędą się w marcu 2016 roku w ośrodkach kultury (biblioteki, domy kultury, muzea, świetlice itp.), zlokalizowanych w pobliżu miejsca zamieszkania uczestników konkursu;
- trzeci etap – finał ogólnopolski, odbędzie się w Katowicach, w kwietniu 2016 roku.

Co to jest Wielka Zabawa Rodzinna?

Wielka Zabawa Rodzinna to rozbudowana formuła finałowa „Wielkiej Ligi Czytelników”. Etap finałowy będzie miał formę drużynowych potyczek literackich, które odbędą się wiosną 2016 roku. Lektura finałowa zostanie wskazana podczas półfinałów.

Poza wyróżnieniem najlepszych czytelników, przewidziane są inne, liczne atrakcje, m.in.: korowód postaci z książek, zabawa z nagrodami „Rodzina na medal”, „Pokaz Talentów”, spotkania autorskie, kiermasz książek.

Jakie efekty zaobserwowali organizatorzy po dotychczasowych edycjach?

Szkolne konkursy mają charakter jednorazowy i promują uczniów zdolnych. „Wielka Liga Czytelników” jest otwarta dla wszystkich uczniów, także tych słabiej się uczących. Całoroczne zmagania czytelnicze kształtują nawyk czytania i zdobywania wiedzy. Uczniowie rozwiązują formularze w domach, mogą korzystać z różnych pomocy (w tym rodziców), eliminuje to presję czasu i wyników. Współpraca z rodzinami umożliwia udział najmłodszych w konkursie. Rodzice, jako promotorzy kultury, pokazują dzieciom wartościowe spędzanie czasu. Wspólne czytanie rozwija więzi rodzinne. Rozbudowana formuła finałowa konkursu jest formą nagrody dla wszystkich uczestników konkursu i zachętą dla innych. Praktyka pokazuje, że uczniowie, którzy zaczynają swoją przygodę czytelniczą z „Wielką Ligą Czytelników”, biorą udział w konkursie przez całą szkołę podstawową.

Zachęcamy do odwiedzenia strony internetowej www.wielkaliga.pl oraz zapoznania się z naszym profilem na Facebooku: <https://www.facebook.com/WielkaLiga?ref=hl>.

W razie pytań zapraszamy do kontaktu: info@wielkaliga.pl lub promocja@wielka-liga.pl.